

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-545486-X/06/TG

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 23 stycznia 2007 r.

Pan
Prof. dr hab. Zbigniew RELIGA

Minister Zdrowia

Środki masowego przekazu co pewien czas podejmują problem niedożywienia pacjentów szpitali publicznych. Pojawiają się w mediach opinie ekspertów wskazujące, że złe żywienie niekorzystnie rzutuje na skuteczność stosowanych procedur medycznych. Problem niewystarczającej ilości i jakości posiłków w szpitalach powraca także w skargach indywidualnych pacjentów szpitali i ich rodzin.

Koszty zakwaterowania i wyżywienia pacjenta w zakładzie opieki zdrowotnej, bez wątplenia nie są wprawdzie bezpośrednim elementem konkretnych procedur medycznych kontraktowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, stanowią jednakże istotny składnik kosztów leczenia pacjenta.

Problem refundacji kosztów pobytu pacjenta w publicznych ZOZ udzielających świadczeń całodobowych, rozwiązany jest w sposób dwojaki. Stosownie do art. 34a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91 poz. 408 ze zm.), pacjent zakładu opiekuńczo-leczniczego i pielęgnacyjno-opiekuńczego ponosi koszty wyżywienia i zakwaterowania, wnosząc miesięczną opłatę w wysokości odpowiadającej 250% najniższej emerytury, nie więcej jednak niż 70% swego miesięcznego dochodu. W wypadku dzieci, opłata wynosi równowartość 200% najniższej emerytury, ale nie może być wyższa niż kwota odpowiadająca 70% miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie. Natomiast świadczenia zdrowotne, na które składają się także koszty wyżywienia i zakwaterowania, udzielane są przez publiczne szpitale nieodpłatnie.

Zachodzi tu więc pewne zróżnicowanie praw pacjentów szpitali publicznych i innych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, udzielających świadczeń całodobowych.

Nie wdając się jednakże w rozważania, czy zróżnicowanie to jest uzasadnione - należałoby wskazać, że w sytuacji niedoboru środków finansowych, umożliwiających zapewnienie pacjentom szpitali publicznych należytych standardów należy rozważyć zmianę podejścia w omawianym zakresie.

Problem ten Rzecznik Praw Obywatelskich poddaje pod rozagę Pana Ministra. Zgodnie bowiem z art. 68 ust. 2 Konstytucji RP obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, władze publiczne zapewniają równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W świetle powołanego art. 68 ust. 2 Konstytucji RP obowiązkiem władz publicznych jest więc finansowanie ze środków publicznych świadczeń opieki zdrowotnej. Co do zasady finansowanie wyżywienia wykracza poza zakres świadczeń opieki zdrowotnej, stąd też jego reguły powinny raczej odpowiadać konstytucyjnemu prawu do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji RP). Obowiązek świadczenia pomocy w tym zakresie powinien być więc powiązany z konkretną sytuacją materialną potencjalnego świadczeniobiorcy,

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich